

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 381
van **KRISTOF SLAGMULDER**
datum: 11 maart 2021

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Standbeelden - Bescherming

Op vraag van het Aalsters stadsbestuur werkte de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon (VVAK) de afgelopen maanden aan de actualisatie van de inventaris van het onroerend erfgoed van Aalst, Erembodegem en Nieuwerkerken.

Tijdens hun inventarisatie-opdracht bleek dat heel wat standbeelden niet wettelijk beschermd zijn in Aalst. Standbeelden van Dirk Martens, Priester Daens, etc. zijn niet opgenomen in de inventaris onroerend erfgoed. Deze standbeelden hebben in Aalst nochtans heel wat erfgoedwaarde. Het vermoeden rijst dat dit in nog heel wat andere Vlaamse gemeenten het geval.

1. Hoeveel standbeelden in Vlaanderen genieten momenteel een beschermd statuut?
2. Heeft de minister er een idee van in welke Vlaamse gemeenten de standbeelden niet beschermd zijn?
3. Zal de minister zelf initiatieven nemen of het agentschap Onroerend Erfgoed om deze standbeelden op te nemen in de inventaris onroerend erfgoed?
4. Welke maatregelen heeft de minister nog gepland hieromtrent?

ANTWOORD

op vraag nr. 381 van 11 maart 2021

van **KRISTOF SLAGMULDER**

Vlaanderen is rijk aan standbeelden, en zij vormen een belangrijk stuk van ons erfgoed. Zij geven aan welke personen en welke gebeurtenissen voor de vorige generaties belangrijk waren. Ook zijn ze vaak erg artistiek uitgewerkt, en vormen ze een meerwaarde in de publieke ruimte.

Het opmaken van een (geografische) inventaris van het onroerend erfgoed is een taak die sinds 2017 bij de lokale besturen berust. Het doet mij plezier te zien dat de Vereniging voor Aalsters Kultuurschoon dit voor Aalst, Erembodegem en Nieuwerkerken opneemt. En al evenzeer dat de vereniging haar bekommernissen over de standbeelden ook ruimer dan Aalst ziet.

1. Op dit moment zijn er in Vlaanderen 29 standbeelden en 321 oorlogsmonumenten beschermd; sommigen als monument, sommigen als een waardevol onderdeel van een stads- of dorpsgezicht. Enkel voor het thema "oorlogsmonumenten" was er een gebiedsdekkende screening en een doorvertaling naar beschermingen. Dit is natuurlijk slechts één type van standbeelden, gekoppeld aan een zeer specifieke periode uit onze geschiedenis. Dit betekent dat er zeker nog standbeelden te vinden zijn die een hoge erfgoedwaarde hebben en dus verdienen gekoesterd te worden. Er zijn geen beschermde standbeelden, maar wel 3 beschermde oorlogsmonumenten in Aalst: het Nationaal oorlogsmonument op de Graanmarkt, het oorlogsmonument van de parochie Mijlbeek op het Onze-Lieve-Vrouwplein en het oorlogsmonument van Moorsel in de Raymond Uyttersprotstraat.
2. In de vastgestelde Inventaris van het Onroerend Erfgoed zijn er 71 standbeelden en 797 oorlogsmonumenten opgenomen. Deze hebben erfgoedwaarde. Een vaststelling heeft niet dezelfde sterke gevolgen als een bescherming. Toch zijn de standbeelden en oorlogsmonumenten niet vogelvrij: de opname in de vastgestelde inventaris geeft aan dat zij belangrijk zijn, en dat er omzichtig mee moet worden omgesprongen. In Aalst zijn er geen vastgestelde standbeelden. Er bevinden zich in de gemeente wel drie vastgestelde oorlogsmonumenten. Deze drie zijn niet alleen vastgesteld, maar genieten bovendien een bescherming als monument. De drie oorlogsmonumenten werden hierboven onder punt 1. van dit antwoord opgesomd.
3. Er wordt door mijn administratie gewerkt aan het openstellen van de Inventaris van het Onroerend Erfgoed voor invoer door lokale besturen. Dit moet toelaten dat lokale besturen zélf de inventaris aanvullen met informatie over het erfgoed dat zij inventariseren. Dit zou moeten mogelijk zijn vanaf het voorjaar van 2023. De standbeelden in Aalst en omstreken zullen alvast een mooie aanvulling vormen in de inventaris.
4. Ik plan geen verdere initiatieven rond standbeelden.